

ΠΟΛΕΜΟΙ ΚΑΙ “ΠΟΛΕΜΟΙ”

“Καλά νέα! ... Ο φόβος εθριάμβευσε επί της απελπισίας”. Με αυτήν τη διακεκομμένη κραυγή, σε σκίτσο του Ελβετού γελοιογράφου Patrick Chappatte, ψηφοφόρος της 17ης Ιουνίου εκφράζει κλαυσιγελώντας την ανακούφισή του. Πίσω του διαγράφεται ελληνοσημαιοστολισμένος ο Παρθενώνας, ενώ μπροστά του στέκεται υπερμεγέθης καρικατούρα κακοτράχαλου άντρα με, στο χέρι του, χαρτοφύλακα της Ε[υρωπαϊκής] Ε[νώσεως].

Κατά τη γνώμη πλείστων ιστορικών, μεταξύ των διαφόρων τάσεων που οδήγησαν προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, η ισχυρότερη σε όλο το μήκος και πλάτος της Ευρώπης ήταν οι προσωπικές μνήμες του πολέμου. «Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος σφράγισε όλο το υπόλοιπο του 20ου αιώνα, διαμόρφωσε ταυτότητες και ιδεολογίες με άξονα τις αντιλήψεις και τις δοξασίες γι’ αυτή την κεντρική εμπειρία ...». (Από την εισαγωγή στο ογκώδες - 626 σελίδες - έργο “Οι πόλεμοι της μνήμης” του ιστορικού, καθηγητή Χάγκεν Φλάισερ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΦΕΛΗΣ, 2008).

Δεν είμαι σε θέση να γνωρίζω αν το σκίτσο εκφράζει τους νεώτερους συμπολίτες μας αν αυτό που ένιωσαν με το αποτέλεσμα των εκλογών της 17ης Ιουνίου ήταν ανακούφιση. Φοβάμαι ότι γι’ αυτούς πόλεμος δεν είναι απελπισία. Βλέπω πως με μεγάλη επιπολαιότητα και ακρισία χαρακτηρίζουν ως πόλεμο την κρίση, μέσα στην οποία παραδέρνει η χώρα μας.

Την προτεραία της επετείου της αντιστάσεως των Ελλήνων στη Μουσολινική αλαζονεία και επιθετικότητα ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος είπε σε τηλεοπτική εκπομπή: «Οι Έλληνες βιώνουμε έναν περίεργο πόλεμο, νιώθω ότι βρισκόμαστε υπό κατοχή ...». (Παρατήρηση πολλών συνομιλητών: το αξίωμα του Αρχιεπισκόπου ευτελίζεται με την περιφορά του στα πανάθλια κανάλια μας). Παράλληλα, την ίδια μέρα, ο νέος (και στην ηλικία) πολιτικός φωστήρας, ο κ. Αλέξης Τσίπρας εδήλωνε από το Παρίσι (δεν τον χωράει πλέον η Ελλάδα, οραματίζεται ευρύτερους ορίζοντες, πανευρωπαϊκές διασκέψεις κ.λ.π.) στο πρακτορείο Ρώτερς: «Η Ελλάδα μοιάζει με χώρα κατεστραμμένη από πόλεμο».

Υπάρχει το ελαφρυντικό της άγνοιας του τι είναι πόλεμος; Δεν θα έπρεπε. Δύο από τις πολλές σκηνές που έρχονται αβίαστα στη μνήμη: Η πρώτη: «Παντού στο δρόμο της προελάσεως των δυνάμεων του Άξονα [Απρίλης 1941] στις διάφορες [ελληνικές] κοινότητες συνέβαιναν σκηνές φρίκης. Μια φάλαγγα Ιταλών αιχμαλώτων διέσχισε υπό συνοδεία ένα χωριό, όταν άξαφνα τυλίχθηκε μέσα σε πυρά όλμων και πυροβολικού, με αποτέλεσμα να σκοτωθούν και να τραυματιστούν δεκάδες. Μια γριά, που είχε χάσει τον γιο της τον Στάθη στην Αλβανία, άρχισε να κλαίει με λυγμούς. Ένας καφετζής την παρότρυνε να μη χύνει δάκρυα για τους Ιταλούς: “Αυτοί σκότωσαν τον γιο σου”. Η γριά τον αγνόησε και έτρεξε προς ένα στρατιώτη με ανοιχτή πληγή από βλήμα, που πεσμένος παρακαλούσε: “Ψωμί, μάνα!”. Η γριά προσπάθησε να πλύνει την πληγή του με ένα πανί βρεγμένο σε ρακί, συνεχίζοντας να κλαίει και να λέει στον στρατιώτη: “Μην κλαις, Στάθη. Ναι, είμαι η μάνα σου. Μην κλαις. Έχω να σου δώσω ψωμί και γάλα”.» (Μετάφραση από την προ μερικών μηνών εκδοθείσα ιστορία του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου με τον τίτλο All Hell Let Loose του Άγγλου διακεκριμένου δημοσιογράφου, ιστορικού και συγγραφέα Max Hastings, σελ. 120). Εικόνα πολέμου.

Η δεύτερη: Στην οδό Μαυροματαίων επιστρέφω με τα πόδια στο σπίτι στην Κυψέλη μετά το μάθημα στο Βαρβάκειο. Σε ένα καρότσι - ξυλοκιβώτιο με δύο ρόδες και

Συμ. Γεωμοσινίδης σὺν ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ἔτ κ.ε.μ.
Δεκέμβριος 2012